

DE STER VAN NEDERLAND

1 NOVEMBER 1932

No. 21

37e JAARGANG

Het betaamt een iegelijk, die gewaarschuwd wordt, zijn naaste te waarschuwen. Leer en Verbonden 88:81.

PLAATSELIJKE KERKLEDEN ALS ZENDELINGEN.

Ouderling George F. Richards, van den
Raad der Twaalven.

Enkele zendingspresidenten hebben ons in een vergadering met hen enkele dagen geleden verteld dat zij plaatselijke broeders en zusters te werk stelden op de een of andere wijze. Aan het slot van zijn toespraak vertelde President Hinckley van de Californische Zending ons zooveen, dat hij verwachtte dat de gemeenten in zijne zending een honderd plaatselijke leden zou verschaffen voor dit werk. Ik wil U een kleine ondervinding vertellen die ik had toen ik over de Europeesche Zending presideerde gedurende den Wereldoorlog. Ik was daar van Augustus 1916 tot Juli 1919. In die dagen slonk het aantal zendelingen in de Britsche Zending van 75 tot 7, met inbegrip van de aan het hoofdkantoor werkenden. Wij hadden vijfenzeventig gemeenten die van tevoren bijna allemaal gepresideerd werden door Ouderlingen uit het verre Westen. Daarover presideerden nu plaatselijke menschen. Mannen die wapens konden dragen waren onder dienst, en zij die dat niet konden doen werkten in de fabrieken van kriegsbenodigdheden. Heel weinig mannen waren thuis gebleven. Wij riepen als zendelingen jonge mannen die niet oud genoeg waren om de wapens op te nemen.

Toen ik die zending verliet waren er twee en twintig plaatselijke broederen die op die manier arbeidzaam waren. Sommigen gaven een gedeelte van hun tijd, presideerend over districten of

gemeenten, anderen gaven hun heelen tijd als zendelingen. Ook riepen wij jonge vrouwen en getrouwde vrouwen en eens, als ik het mij goed herinner, hadden wij 375 van deze goede zusters aan het werk. Zij brachten rapport uit aan het hoofdkantoor der zending precies zooals de zendelingen dat van tevoren gedaan hadden. Zij verspreidden traktaten, zij hielden huisvergaderingen, leenden boeken uit, en verrichtten al het werk dat de gewone zendelingen deden. Het gevolg hiervan was dat deze zendelingen getrouwer waren dan ooit van tevoren, De tienden van de Britsche Zending verdubbelden zich zoowat in die drie jaren. Wij hadden bijna evenveel doopelingen als toen er 75 of meer zendelingen in het veld waren.

Hieruit blijkt wat er gedaan kan worden met deze plaatselijke mannen en vrouwen in de wereld. Zij zijn van hetzelfde maaksel als wij hier in de staken en gemeenten. In iedere natie is hij die God vreest en gerechtigheid werkt, Gode aangenaam. Ik zie niet in waarom mannen en vrouwen in het zendingsveld niet in de Kerk dienen te werken als zendelingen, of in welke andere capaciteit ook, waar zij noodig zijn, even zoo goed als de menschen om ons heen. Op sommige plaatsen doet men dit. Er zijn enkele zendelingen geroepen van de eene zending naar de andere. Waarom kan de zending niet haar aandeel van zendelingen verschaffen en ze naar andere zendingen uitsturen? Deze zuster-zendingen doen een prachtig werk in al de zendingen waar zij heen gezonden worden. Er zijn plaatselijke zusters die even doeltreffend werk kunnen volbrengen, als die van hieruit uitgestuurd worden, en die gewillig zijn, en gebruikt konden worden met goed gevolg als wij ze te werk wilden stellen.

Ik herinner mij hoe ik twee jaar geleden door de Canadeesche Zending ging met President Hart, en wij te Hamilton vrijwilligers opriepen onder de zusters, om die van Zion te vergezellen. In plaats van twee zusters-zendingen uit te sturen, zusters die daar met groote onkosten vertoefden, werd er voorgesteld dat een van deze zusters-zendingen uit zou gaan met een plaatselijke zendinge, zoodat wij tweemaal twee zendelingen hadden waar wij vroeger maar één paar hadden. Verscheidene zusters gaven zich als vrijwilligers op. Wij hebben die menschen gezegend en ter zijde gezet, en de rapporten wijzen uit dat er prachtig werk verricht werd door deze plaatselijke zusters. Waarom kunnen wij dat nu niet doen, en het aantal onzer zendelingen verdubbelen? Veronderstel dat een vrouw niet al haar tijd geven kan, als de eene zuster een dag zou uitgaan, en een andere op een anderen dag, als er zeven zusters voor noodig waren om het werk van een week te doen, tezamen met een vaste zendinge, zou het werk toch verricht worden. Waarom kan niet hetzelfde gedaan worden met onze broeders?

Onlangs hoorde ik een Ouderling rapporteeren dat hij een kleine

jongen had meegenomen, die hij traktaatjes liet verspreiden, en met groot succes. Men smeed hem niet de deur voor zijn neus dicht en weigerde niet hem te ontvangen. Men luisterde naar zijn boodschap en het was een introductie voor den zendeling.

Er zijn wegen en middelen en ik geloof dat God van ons verwacht bezonnen mannen te zijn, die opdracht hebben over dit werk in het zendingsveld en om ons heen. Ik geloof dat wij wellicht beter kunnen doen dan wij gedaan hebben en, broeders en zusters, zodoende zullen wij onze handen schoon wasschen van het bloed van dit geslacht, want wij staan als wachters op de torens. Op ons rust de verantwoordelijkheid, de goddeloozen te waarschuwen en hen tot bekeering te roepen en dit Evangelie des koninkrijks te prediken tot degenen die in geestelijke duisternis verkeerden.

Een wonderbaar werk wordt er verricht. God zij er voor geprezen, zoo ook de kerkleden voor het door hen verrichte werk, en moge dit werk voortgaan tot de volle voldoening des Heeren, bid ik in den naam van Jezus Christus. Amen.

(Uit een toespraak tijdens de 102de Jaarlijksche Conferentie van de Kerk, 8 April 1932).

JOSEPH SMITH – EEN EERLIJK WAARHEIDSGETUIGE trots het geschrijf van dominee v. d. Valk.

(De dominee bleek onbetrouwbaar).

(Vervolg van blz. 320.)

»Gewaande Egyptologische Studiën«.

Dominee Van der Valk wijdt een groot deel van zijn boek aan Joseph Smiths „gewaande Egyptologische Studiën”. De Profeet heeft enkele Egyptische facsimilé’s of plaatjes (zie Paarl van Groote Waarde) verklaard, en zijn verklaring verschilt van die van Egyptologen, die — het onderling niet eens zijn! Onze dominee is voorzichtig genoeg om alleen éen „eenigszins andere verklaring” (ei!) van éen der teekeningen te noemen, die van den Franschen Egyptoloog Devéria in 1855. En dan merkt hij op: „Bij den toenmaligen stand der Egyptologie zijn de andere onjuistheden van Devéria begrijpelijk” (blz. 86). De huidige stand der Egyptologie is zeker heel betrouwbaar — vooral sinds dominee Van der Valk tot hare vereerders behoort!

Nu wil ik niet uit het oog verliezen dat Ds. Van der Valk een naamlijstje van eminente Nederlandsche en Duitsche geleerden geeft, hoogleeraren en anderen, die hem hulp en voorlichting gaven. Of zij allen hem ruggesteunen in zijn Egyptologische bevestigingen, daarop werpt het Woord Vooraf geen licht. Alleen van Dr. P. A. A. Boeser van de Rijksuniversiteit te Leiden wordt gezegd, dat die het Egyptologische gedeelte heeft nagezien en zeer gunstig willen beoordeelen.

Het zou niet moeilijk zijn andere Egyptologen te vinden die het bewuste gedeelte niet zoo gunstig zouden beoordeelen. En dit zeg ik zonder ook maar den minsten blaam te willen werpen op den luisterrijken naam van onzen grooten Hollandschen Egyptoloog Dr. Boeser.

Ik kan niet nalaten er hier nog even op te wijzen dat dominees werk, wat betreft Joseph Smith-en-Egyptologie, zelfs het cachet van oorspronkelijkheid mist, dat althans Van der Valk niet de primeur heeft. In 1913 verscheen te Salt Lake City een pamphlet: „Joseph Smith Jr. as a Translator, an Inquiry conducted by Rt. Rev. F. S. Spalding D. D., Bishop of Utah, with the kind assistance of capable scholars.” Die „bekwame geleerden” waren Egyptologen!

Wat het meeningsverschil onder Egyptologen aangaat, daarvoor heb ik de Encyclopedia Britanica (van jongen datum) eens opgeslagen en vertaal hier een gedeelte van het artikel over Egypte. Men oordeele zelf (ik cursiveer):

„Tegenwoordig verlaten Egyptologen zich op Heinrich Bruegschs voortreffelijk maar ietwat verouderd Worterbuch en Levi's nuttige maar onnauwkeurige vocabuliaro . . . Afgescheiden van hun philologisch belang, daar ze den status geven van een merkwaardige taal gedurende een tijdperk van verscheiden duizenden jaren, *beginnen* de grammatische studiën van de laatste vijf-en-twintig jaar der negentiende eeuw en daarna, vrucht te dragen wat betreft de juiste uitlegging van historische documenten over Egyptische monumenten en papyri. Niet lang geleden verkreeg men hare veronderstelde beteekenis voornamelijk door schitterend giswerk, en voor de gepubliceerde vertalingen van zelfs de beste geleerden stond men niet verder in dan dat ze bij benadering juist waren, waar de zin volstrekt afhing van de juiste erkenning der woordvoeging. Heden gaat de vertaler van het Egyptisch te werk met *ietwat* van de zekerheid waarmee hij het Latijnsch of Grieksch zou aanpakken. De beteekenis van woorden moge nog steeds onbekend zijn, en menige constructie is nog steeds duister; maar hij kan tenminste redelijk goed onderscheid maken tusschen een juiste en een verknoeiiden tekst. Egyptisch schrijven werd o zoo gemakkelijk verkeerd begrepen en de geschriften van één tijdperk waren maar half leesbaar voor de geleerde schrijvers van een andere periode. Het foutief lezen van de oude opschriften door de priesters te Abydos (tafel van Abydos) toen zij poogden de namen der koningen van de eerste dynastie aan te brengen op de muren van den tempel van Seti I, wordt nu alom toegegeven; en geen palaeograaf, onverschillig of zijn veld Grieksch zij, Latijnsch, Arabisch, Perzisch of welke ander klasse van manuscript ook, zal verwonderd zijn te hooren dat de Egyptische papyri en opschriften wemelen van verknoeiingen en fouten. De vertaler van heden kan als hij dit wenscht, aanwijzen waar zekerheid eindigt en louter giswerk begint,

en het is te hopen dat dit nieuwe vermogen wijder toepassing vinden zal. *De Egyptoloog, die lang geleefd heeft in het rijk der veronderstellingen, is al te zeer geneigd om elke reeks van gissingen goed genoeg te achten om als een vertaling te dienen, en vergeet er de vraagteekens in te lasschen die werkers in andere velden waarschuwen zouden, er niet onvoorwaardelijk op te vertrouwen.*"

In „*The Case against Mormonism*” (bovengenoemd) is door Dr. Webb bijeengebracht de volgende verzameling van „verklaringen” van het Egyptische plaatje dat volgens Joseph Smith voorstelt: Abraham op een altaar gebonden, op het punt geslacht te worden door den priester, wordt bevrijd door een engel:

1. „*Een inbalseming*”, de liggende figuur is het ongebalsemd lijk en de staande figuur een „inbalsemer” en „priester” of wel de god „anubis”; de vliegende vogel wordt „Isis” genoemd, de „Sperwer van Horus”, of de „ziel” van den man. Zoo verklaren: Dr. Flinders—Petrie, Oxford, Dr. F. von Bissing, München, Dr. Edward Meyer, Berlijn, Dr. Henry Woodward, Londen. (Opmerking verdient echter dat Anubis altijd voorgesteld wordt met een jakhalskop, en dat de ziel-vogel — soul-bird — altijd een menschenhoofd heeft.)

2. „*De Opwekking van Osiris*”, de liggende figuur stelt voor den god Osiris, die opgewekt wordt door Anubis; de vliegende vogel stelt Isis voor, de vrouw van Osiris, die den vorm van een sperwer had aangenomen. Zoo verklaren: Theodule Devéria, de Fransche Egyptoloog, in 1869, en Dr. James H. Breadsted, Chicago, in 1912. (Opmerking verdient — wat ook door Ds. Van der Valk aangestipt wordt, K. — dat Devéria nadrukkelijk opmerkt dat dit opwekkingstafereel in begrafenispapyri onbekend is.)

3. „*Anubis bewaakt de ingebalsemde mummie*”, een welbekend tafereel in het Boek der Dooden. Zoo verklaren Dr. E. A. Wallis Budge van het Britsche Museum, in 1903, en Dr. Albert Lythgoe van New York City. Dr. Budge vermoedt dat in de voorstelling veranderingen zijn aangebracht en Dr. Lythgoe verklaart dat het mes in de hand van den „god” er bij geteekend is. (Opmerking verdient dat in geen der bekende voorstellingen van een gebalsemde mummie de ledematen voorgesteld worden in de houding van agitatie als op deze plaat.)

Drie verschillende „verklaringen” van evenzoovele groepen van geleerden!

Dr. Webb teekent erbij aan:

„Zoo derhalve één dezer Egyptologen gelijk heeft, moeten verscheiden hoofdtrekken van deze teekening heelemaal veranderd zijn. Waar er zóóveel meeningsverschil bestaat onder de geleerden, mag men geen conclusie trekken. Wil de een of andere geleerde zoo goed zijn ons te vertellen wat deze teekening voorstelt? Zoo niet, kan men dan Joseph Smith beschuldigen van „bedrog”, omdat

er meeningsverschil bestaat tusschen hem en geleerden die onderling meeningsverschil hebben? Zoo zij niet weten wat het is, heeft hij dan opzettelijk en bedriegelijk de „waarheid verborgen”? Eén van twee: of hij wist het of hij dacht dat hij het wist. Precies hetzelfde moet gezegd van al zijn geleerde critici.”

Andere »Bewijzen«.

In dit mijn opstel kan ik onmogelijk punt voor punt gaan bespreken alles wat in het onderhavige werk behandeld is. Ik doe maar hier en daar een greep. Op bladzij 35 wordt het Engelsche woord „rod” vertaald met „(wichel)roede”. Een mooi staaltje van het ver-gezochte in de „bewijzen”. Het woord komt in den Hollandschen Bijbel voor als: staf, stok, scepter, meetroede, rijsje, twijgje. De Heiligen der Laatste Dagen worden er soms van beschuldigd, dat zij bij hunne tekstverklaringen inlegkunde gebruiken. Als dit geen *hineininterpretieren* is, dominee, wat is het dan?

Wichelroede is in het Engelsch: *Augurers' staff, magic wand, divining rod*: een tooverstaf die aan heksen en tooverkollen denken doet, een heel andere staf dan de Oudtestamentische die het symbool was van Aärons verkoren-zijn, een hemelsch keurteeken.

En hier wordt een openbaring, die in beeldspraak zegt dat Oliver Cowdery (let wel!) den staf van Aäron — een bepaalde macht of gave — had, er met de haren bijgesleept om te bewijzen dat Joseph Smith (waarom niet Cowdery?) roedelooper is geweest!

Van der Valk vaart hevig uit tegen den Profeet, die een wijziging zou aangebracht hebben in de bewoording eener Openbaring. Voor „rod” (staf) zou in de plaats gekomen zijn *gave* van Aäron. (Men leze Numeri 17, het heele hoofdstuk, waar Aärons staf beschreven wordt). De dominee spreekt van „brutale bedriegerij” en „een verschrikkelijke domheid”. Buitenstanders begaan een „verschrikkelijke domheid” als ze het willen doen voorkomen dat openbaringen Gods woordje-voor-woordje uit den hemel gedicteerd moeten zijn. Als aan Profeten licht geschonken wordt, waarheid geopenbaard door Goddelijke inspiratie, dan is dat niet gestereotypeerd. Het omzetten van die zielskennis in de taal van den dag is *menschenwerk*. Lucas de medicijnmeester doet het heel anders dan Petrus de visscher of Amos de koeienherder. Dat weet dominee Van der Valk drommels goed — hij diende het althans te weten. En als een profet-schrijver merkt dat een door hem gebezigde uitdrukking minder goed weergeeft wat hem opgedragen werd te zeggen, waarom zou hij dan aarzelen geschikter woorden te gebruiken!

De „verschrikkelijke domheid”, door Joseph Smith begaan, is deze (blz. 36):

„Hij spreekt Cowdery van de gave van Aäron, terwijl dat zogenaaemde priesterschap van Aäron eerst veel later krachtens eene andere openbaring verleend is; een anachronisme (zoo gaat de

dominee verder), waarover ik gaarne den uitleg der Mormonen, die alles goed kunnen praten, tegemoet zie."

Ho, ho, dominee, u vergalloppeert zich alweer! Heeft uwe „naarstige studie" van het „Mormonisme" u geleerd dat de „gave van Aäron" en het „priesterschap van Aäron" één zijn? Heeft u die twee woorden ooit synoniem gebruikt gezien in „Mormoonsche" geschriften? Laat mij u hier zeggen dat leden der Kerk met gaven kunnen begiftigd zijn zonder nochtans tot de gezagdragers te behooren. Vrouwen, bij voorbeeld, staan buiten de priesterschap, maar kunnen de gaven van talen, gezichten enz. hebben, want alle leden kunnen die hebben. Uw drogreden, dominee, verdient geen verdere aandacht — uw anachronistische vlieger gaat niet op.

(Wordt vervolgd.)

UTRECHTSCH E CONFERENTIE.

Zooals de Ster van Nederland alreeds heeft aangekondigd, zal op Zaterdag 12 en Zondag 13 November de najaarsconferentie van het Utrechtsche District gehouden worden. Een te verwachten goede opkomst uit het District, en ook van buiten, doet nu reeds president Klomp zich achter de ooren krabben.

Er is namelijk besloten dezen keer geen andere zaal te huren. En waar zal broeder Klomp z'n klantjes dan bergen? Heb maar geen vrees! Hij heeft het mooi uitgerekend. President Kooyman wil gaarne de priesterschapdragers van het district afzonderlijk toespreken en hij heeft óók een boodschap voor de leden van de Z. H. V. en de Arenleessters. Nu komen de broeders des voormiddags bijeen in de tuinzaal en de zusters in den avond. Terwijl de tuinzaal-samenkomsten aan den gang zijn, zijn al de anderen bijeen in de gewone zaal. De zendelingen worden in twee groepen verdeeld, die beurtelings de morgen- en avonddienst bijwonen.

Goed uitgerekend, broeder Klomp!

Kruisstraat 7, Utrecht. Tien uur v.m. Vijf uur 's avonds. Twee samenkomsten om 10 uur en twee samenkomsten om 5 uur. Vier in het geheel dus. Dat is op Zondag. Zaterdag is er om 2 uur zendelingenvergadering en om half acht des avonds een gezellig samenzijn met een mooi programma.

Dat zal wel trekken, broeder Klomp!

Geen verontschuldiging.

Tracht eigen schuld niet goed te maken

Door 't kwaad, dat gij van and'ren weet;

De *modder* op des naasten mantel

Kan nimmer *zeep* zijn voor uw kleed.

Dr. E. Laurillard.

PRIESTERSCHAPSLESSEN.

Hieronder vindt men het programma voor November :

Eerste avond: Gebed enz. Tien minuten rapport. Les: *Priesterschapsstudies* blz. 48 en 49. Ring of „Staak” autoriteiten, Zendingautoriteiten, Wijk- of Gemeente-autoriteiten.

Tweede avond: Gebed enz. Tien minuten rapport. Twee toespraken van 12 minuten elk over :

1. „Ziet toe voor uzelf, dat wij niet verliezen hetgeen wij gearbeid hebben, maar eenen vollen loon mogen ontvangen.” II Joh. 1:8.

Als iemand zijn veld beplant en gedurende het voorjaar en zomer er heel goed voor zorgt, zal hij een goeden oogst oogsten in het najaar. Houdt hij echter niet vol al de noodzakelijke zorg en arbeid aan zijn veld te besteden, dan kan hij geen goeden oogst verwachten. Zou het ook zoo gaan met den mensch in zijn strijd om den Goddelijken troon te bereiken? Als hij iets nalaat, welke uitwerking zal dat hebben op den mensch zelf? Wanneer en hoe zullen wij verliezen hetgeen wij gearbeid hebben? Zie verder onderaan op blz. 242 van *De Ster* van 15 Augustus 1932.

2. „En alles verricht hebbende, staande blijven”. Eph. 6:13.

President Joseph F. Smith zegt hierover :

Nadat wij alles gedaan hebben wat wij konden doen voor de zaak der waarheid, en het kwade, dat menschen tegen ons hebben gebracht, hebben weerstaan, en wij verplet staan over hunne verkeerdheden, is het toch nog onze plicht te blijven staan. Wij kunnen niet opgeven; wij moeten niet neerliggen. Grootte ondernemingen komen niet tot volbloei in een geslacht. Standvastig te blijven tegenover overweldigenden tegenstand, nadat gij alles gedaan hebt wat ge maar kunt, is geloofsmoed. De moed van geloof is de moed van progressie. Menschen die deze hoedanigheid bezitten maken vooruitgang; hun wordt niet toegestaan stil te blijven staan als zij het zelf maar willen. Sommigen zeggen: »Wij hebben het kwade weerstaan, en het heeft ons overwonnen. Waarom zouden wij nog langer blijven staan?» Zulke menschen kunnen de hand van God niet zien in het menschelijk gebeuren omreden zij alleen zien met menschenoogen en niet met het oog van geloof. Alle weerstand is hun ontvloten — zij hebben de geheele wapenrusting Gods niet aangenomen. Zonder haar zijn zij ter neer gedrukt met vrees en angst, en zij zinken. Alles wat moeite brengt schijnt zulke menschen onnoodig toe. Als Heiligen van God is het onze plicht, »te blijven staan«, zelfs wanneer wij verpletterd worden door het kwade. — *Gospel Doctrine*, p. 147. Lees ook *Leer en Verbonden* 98:11-15.

Op iedere toespraak volge een bespreking.

Derde avond: Gebed enz. Tien minuten rapport. Les: *Priesterschapsstudies* blz. 49 en 50. Autoriteiten in een Zendingvertakking, Hulporganisaties, Benoemingen, Ontslagverleeningen.

Vierde avond: Gebed enz. Tien minuten rapport. Huisbezoek rapport.

Vijfde avond: Open.

NAAR PRAAG EN TERUG.

(Vervolg van bladzij 314.)

Vervolgens passeeren wij Brussel, van welke stad wij een grootschen indruk hebben, waarbij die van Antwerpen niet háált. Brussel met haar monumentale gebouwen en wereldstadsdrukte doet iemand meer aan Parijs of Berlijn denken.

Het landschap waardoor de trein voortrolt zijn wij vroeger reeds enkele malen doorgereisd. Het valt ons op, hoe goed de graanvelden verzorgd zijn, ook later in Duitschland. Straks zullen slagregens en hagelbuien veel ervan vernielen. Maar dat weten wij nog niet terwijl wij erlangs spoeden. Evenmin weet de landman het. Blinde natuurkrachten? Gods bestel? Die vragen dringen zich onwillekeurig op. En de filosoof in ons redeneert, dat een vernielde graanakker iemand aan een wijs bestuur zou kunnen doen twijfelen, als *Gods werk het voortbrengen van een goede graanoogst was*. Maar *Zijn werk is het vormen van karakters* en daarbij kunnen verwoeste graanvelden heel best dienst doen.

Straks rolt de trein door Luxemburg. Dat duurt niet lang. Luxemburg is maar klein. Spoorkaartjes en paspoorten laten zien — hoeveel maal is dat nu reeds? Allerlei kleine stations passeeren wij. Alleen de groote zijn ons bekend, zooals Metz en Straatsburg. Wij probeeren — het is een lange zit — onze gedachten alvast bij de onderwerpen te bepalen, die te Praag te berde zullen komen, maar heel vlot gaat dat niet. Een beetje lezen, een keuveltje, nog eens wat uitkijken naar het steeds weer nieuwe en toch meest hetzelfde landschap. Zoo gaan de uren om.

Om 8.56 v.m. vertrokken wij uit Rotterdam en om 8.25 n.m. zijn wij te Basel. En weldra zitten wij op het zendingskantoor bij President en Zuster Salzner. Wij logeeren er. Wij hadden hen nog niet ontmoet in Europa. Verleden najaar hebben zij President en Zuster Tadge opgevolgd. Wij spreken over Salt Lake City, het Kerkelijke werk daar en het zendingswerk hier. De uren vliegen om. Wij zitten in het ruime vertrek waarin twee jaar geleden de conferentie van Zendingspresidenten gehouden werd. Allerlei aangename herinneringen worden opgewekt. Dat was onze eerste conferentie van dien aard. Onuitwischbaar zijn ze in ons geheugen gegrift, die leerrijke, opbouwende uren. En nu gaan wij ze andermaal beleven, straks te Praag, die geloofsterkende stonden!

's Morgens groeten wij elkander met een „Tot weerziens in Praag”. De Salzners zijn ook reisvaardig, maar volgen een andere route. Eerst gaan wij een poosje de stad in — den weg kennen wij nog zonder eenige moeite. Langs zindelijke straten gaan wij naar het stadscentrum en vandaar naar den Rijn bij de Drie Bruggen. Intertijd waren er tegenover ons hotel elken dag twee visschers bezig met schepnetten. Nooit zagen wij een vische ophalen. Nieuwsgierig kijken wij . . . jawel, hoor, de netten zijn er nóg. Of er in die twee jaar wel eens wat mee opgehaald zou zijn?

Te Basel stierf Erasmus, onze groote Rotterdammer, in 1536.

Bern is de volgende pleisterplaats. President Salzner had ons reeds van de beren verteld, die voor een versnapering koddige dansjes uitvoeren. Nu staan wij bij den kuil en denken aan de vertelling hoe eens in de achttiende eeuw een beer ontsnapte en een wandeling begon door de stad . . . We hebben van visschen gesproken: te Bern waren wij er getuigen van dat er een schepnet naar boven kwam *met een visch!* En de uitbundige vreugde waarvan deze vangst vergezeld ging, gaf ons duidelijk te kennen dat er maar weinig waterbewoners verschalkt worden. Vader en moeder, broers en zusjes (of waren het vrienden en vriendinnetjes?) kwamen inderhaast toegesneld en omstuwden met stralende gezichten den jongeman, die zeker voortaan onder de groote plaatselijke visschershelden zal gerekend worden.

Interlaken volgt. Hier is de beroemde „Jungfrau”, een 4166 meter hooge berg. Onze kamer in het hotel ziet er op uit, d.w.z. wij kunnen in de richting van de jongedame blikken. Haar zien, dat gaat niet. In den trein reisden wij met een Japanner, die ons vertelde dat hij van plan was naar boven te klauteren. En wij vragen ons af of misschien dáárom de Jonkvrouwe zoo „in de wolken” is . . .

In den morgen maken wij een flinke wandeling. Een jeugd-muziekkorps maakt een optocht, die maar weinig aandacht trekt. Bij het casino bezichtigen we de „bloembedklok”, een in een bloembed ingebouwd uurwerk. Verder valt er niet veel te zien. Voor klauteringen hebben wij geen tijd, — waarom wij besluiten verder te reizen naar Zürich, zoodat wij daar den avonddienst zullen kunnen bijwonen. Om daar op tijd te kunnen zijn moeten wij van een bommelrein gebruik maken, maar wat deert dat waar men door zoo'n schilderachtig landschap rijdt als wij hier te aanschouwen kregen. Als de kabeltrein langs een afgrond naar boven „klimt”, houden wij toch even ons hart vast, maar daarna genieten wij als met volle teugen van het wonderbare schouwspel.

Ons Zondagsreisje wordt een ware Sabbathsdienst. Hoe mooi is hier Gods schepping. En hoe heerlijk dat die niet „Zondags gesloten” is! „Mijn Vader werkt tot nu toe, en ik werk ook”. Zou God nóóit Zondag-houden? zoo vraagt de filosoof in ons. Of *altijd*? Is Zijn schepping niet één groot Sabbathslid? Juichen

niet bergen en dalen voortdurend een machtig *Te Deum*: Wij prijzen U, o Heer! Als kleurig speelgoed liggen daar de berg-huisjes tegen de hellingen, popperig klein daar in de diepte de gebouwen langs het meer.

Wij passeeren Luzern. Hoe gaarne hadden wij hier afgestapt en enkele dagen vertoefd. In Winterthur hadden wij dan zuster Vlam (de jonge) kunnen bezoeken, die hier — 't is haar heimat — met vacantie is. Maar daar komt niets van. Wij hebben van Vier Woudsteden hooren praten, wij denken aan Tribchen, waar Wagner gewoond heeft en . . . ja, ook eventjes aan Lucerns vroegeren Stervenden Leeuw, die al lang „niet meer sterft” — voor goed ter ziele is.

In zoowat anderhalf uur rijden wij van Lucern naar Zürich. Daar worden wij opgewacht Ouderling Joseph Janse, uit Hollandsche ouders geboren — wij kennen hen: ze wonen te Huntsville, bij Ogden; waarom is die jongeman niet naar Holland gekomen, zou men kunnen vragen — begroet ons aan het station. En Ouderling Hyrum Spencer uit Salt Lake City — z'n vader heeft over de Nederlandsche Zending gepresideerd, heeft de *Ster* opgericht — is daar, en broeder en zuster Piranian, Zwitsers, hebben hun auto gereed staan. Zuster Piranian hebben wij vlak voor ons vertrek te Salt Lake City ontmoet. Ze is naar haar geboorteland teruggekeerd omdat haar man moeilijkheden ondervond bij de emigratie ambtenaren.

En enkele minuten later zitten wij in den avonddienst van de Zürichsche gemeente. Er is een goede opkomst. De O.O.V. voert haar programma uit. Keurig. Muziek, zang, toespraakjes, een voordracht, alles vlot en streelend. Wij gevoelen een groote voldoening, dat wij gehoor hebben gegeven aan de ingeving, door te reizen naar Zürich, hedenmorgen. De voordracht wordt gegeven door een jonge zuster, wier zuivere articulatie en welluidende stem ons bijzonder treffen. Na afloop van de bijeenkomst hebben wij haar om die voordracht (Duitsch natuurlijk) gevraagd, zoodat wij onze lezers thans een proeve van overzetting kunnen geven:

De Waarheidszon zegepraalt.

*Zal eeuwiglijk de leugen triomfeeren,
Zal eens de hel van haat vorstinne zijn?
Zal nooit de liefd' ons wereldrond regeeren,
Was onze hoop niets dan bedrog en schijn?
Het tweedrachtsgif wil eindelijk doen zwichten
De laatste ziel, die edel is en goed.
Wanneer, o God, komt Gij ons redden, richten?
Heeft dan vergeefsch gevloeid Uw edel bloed?*

*Zoo klonk de klacht, die iedereen verschrikte,
De Waarheidszon, zij leek sindslang gebluscht.*

De wereld tobd' en zag, waarheen ze ook blikte,
 Geen ster van hoop, geen licht van kust tot kust.
 Waar zijt gij, God, die Zieners zenden wildet,
 Die geestdriftvol verkondigden Uw woord,
 Gij, die weleer tienduizenden doortrildet
 Met Uwe kracht, heb meelij met ons oord.

En niet vergeefsch was al haar smeeken, bidden,
 Opnieuw trad God de menschen tegemoet;
 Opnieuw zond Hij profeten in hun midden,
 Van liefdesvuur, geloof vervuld, en moed.
 Toen in het bosch, bij heilig bladerfluisstren,
 Een knaap een plek, een biddensplekje koos;
 Daar straald' een glans — de jongling mocht beluistren
 De stemme Gods, een stemme weergaloos.

„Gij vindt het licht in 't Oosten noch in 't Westen,
 Daar is geen volk, dat leeft naar Mijn gebod.
 Toch zal Ik straks Mijn Kerk opnieuw hier vesten,
 Opdat deze aard' M' erkenn' eens als haar God”.
 Zoo klonk het woord des Heeren, minzaam, teeder,
 Doortrilde 't hart dat vurig had gebeën.
 Nu kan het land aan God zich laven weder,
 Zijn woord dringt door, door heel de wereld heen.

Hoor, menschdom, hoor, verneem de vredeestijding,
 Door englenmond op 't wereldrond gebracht.
 Zij schalt haar uit, de boodschap van verblijding,
 Verklaart met klem: voorbij is thans de nacht!
 Jehova heeft, door dezen jongen, weder
 Zijn liefdeswerk een nieuw begin beschikt,
 De heemlen zien, van zegen druipend, neder
 Op 's Heeren volk, dat dankbaar opwaarts blikk.

Als balsem daalt dat woord in kranke harten,
 Het licht straalt uit naar ieder volk en land.
 Op, wereld, op! eer bange dagen smarten,
 O, grijp toch vast de trouwe Vaderhand.
 Laat ons vol moed en biddend voorwaarts dringen,
 De harten sterk, door 's levens strijdgedruisch,
 Dan kunnen straks wij zegeliederen zingen,
 Gelukkig zijn in 't Eeuwig Vaderhuis!

Voordat het slotlied gezongen wordt krijgen ook Zuster Kooyman en haar echtvriend een beurt. Wij moeten iets zeggen. Broeder Janse vertolkt. En op uitstekende wijze. Wij verstáán namelijk al het gesprokene, maar om het zoo te zéggen, zie dat gaat

niet zoo gemakkelijk. Daar moet een groot geloof aanwezig zijn geweest. Zelden hebben wij met zooveel vrijmoedigheid en zoo gestuwd door bezielende denkbeelden ons mogen uitdrukken. Als er ooit gedachten in ons zijn opgeklommen van eigen kunnen, dan zijn die in samenkomsten als deze te Zürich als nevels voor de stralende zon verdwenen. Dieper en dieper wortelt zich de overtuiging, dat wij den Geest moeten laten spreken wat Dié tot de gemeente heeft te zeggen. O, dat wij daarvan altijd tot in ons innigst binnenste doordrongen waren!

(Wordt vervolgd.)

ROTTERDAMSCH E CONFERENTIE

gehouden op 15 en 16 October 1932.

Zaterdagmorgen 10 uur : Zendingenbijeekomst.

Zaterdagavond 7.30 uur : Een gezellig avondje werd gehouden in de zaal Excelsior, Sint Janstraat 15, waar tevens al de samenkomsten plaats hadden. Verschillende tooneelstukjes en voordrachten werden ten uitvoer gebracht. Zuster Hartman, de J.V.O.O.V.-leidster, sprak de aanwezigen toe en ook de zendingpresident voerde het woord.

Zondagmorgen 10 uur : Deze bijeenkomst ving aan met het zingen van lied No. 1 : „De dag der bevrijding”. Br. Willem B. Zippro, van Overmaas, voorging in het gebed, en het Haagsche zangkoor zong „Blijd' o verblijd komen wij hier tezamen”. Ouderling Arthur van Otten, president van het Rotterdamsche district, onder wiens leiding al de bijeenkomsten gehouden werden, heette allen welkom en kondigde het onderwerp van de conferentie aan : „Ware Godsdienst en waarom die noodig is”. Ouderling Geert Boekweg Jr., de eerste spreker, sprak over het onderwerp : „De Godheid”. Ouderling W. Rulon Lee, de nieuwe zendingsecretaris, was de tweede spreker en zijn onderwerp was : „Geloof”. Hierna zong een dubbel kwartet van Den Haag het lied, „Zaaïende het zaad in liefde”, waarna Ouderling John E. van Boerum, aftredend secretaris van de Zending, en voortaan leider van het priesterschapsen genealogisch werk, sprak over „Bekeering”. „Hij die mijne ziele mint”, een lied, werd ten gehoor gebracht door het Haagsche zangkoor, en de laatste spreker was Ouderling Don Fred Smith : een vaarwelgroet. Het slotlied, „Maak mij reiner”, werd gezongen door het Haagsche zangkoor. Br. Daniel v. d. Waal van Dordrecht sprak het dankgebed uit.

Na de morgenbijeekomst werden er afzonderlijke vergaderingen gehouden voor de hoofdbesturen van de vrouwelijke hulporganisaties der Nederlandsche Zending, waarin zij terzijde gezet werden door President Frank I. Kooyman, bijgestaan door Ouderlingen

John G. de Gooyer, John E. van Boerum, W. Rulon Lee, en Clyde Biddulph. De namen volgen: *Zusters-Hulpverenigingen Hoofdbestuur*, Sjoukje Scheer, Presidente; Dorethea Barton, Eerste Raadgeefster; Geertruida Zippro, Tweede Raadgeefster; en Johanna Keizerswaard, Secretaresse. *Jonge Vrouwen Onderlinge Ontwikkelings Vereenigingen Hoofdbestuur*, Tine Hartman-Spaans, Presidente; T. Cornelia van Dekken, Eerste Raadgeefster; Annie Diender, Tweede Raadgeefster; en Kitty Schoenmaker, Secretaresse. *Jeugdwerk Vereenigingen Hoofdbestuur*, Johanna A. Riet, Opzienster; Adriana Boekhout, Eerste Raadgeefster; Catharina van Kwawegen, Tweede Raadgeefster; en Johanna C. P. Schippers, Secretaresse.

Zondagnamiddag 3 uur: Deze samenkomst werd door het zingen van lied No. 67: „Wij danken U, Heere” aangevangen. Br. Eege Ylst van Amsterdam vroeg des Heeren zegen, en het Amsterdamsche zangkoor zong, „Feestgroet”. De eerste sprekers waren Ouderling James E. Houston, president van het Amsterdamsche district, met het onderwerp, „De Afval”, en Ouderling Johannes van Katwijk, die een afscheidsrede hield. Het lied: „Het huis des Heeren” werd gezongen door het Amsterdamsche koor, waarna Ouderling Daniel A. Grundmann, president van het Groninger district het woord voerde met het onderwerp, „De doop en de gave des Heiligen Geestes”. Zuster Sjoukje Scheer, Presidente van de Zusters-Hulpverenigingen der Zending, Ouderling Opal K. Hammond (afscheid), en Zuster Johanna A. Riet, Opzienster van de Jeugdwerk Vereenigingen der Zending, volgden. De algemeene autoriteiten en ambtenaren van Kerk en Zending werden nu voorgesteld en eenparig ondersteund door al de aanwezigen. De laatste spreker was President Frank I. Kooyman, die een krachtige getuigenis aflegde betreffende het voortreffelijk karakter der zoeven voorgestelde autoriteiten. Het Amsterdamsche zangkoor zong den slotzang, „Zendingslied”, en Br. Adriaan van Buuren, van Overmaas, eindigde met dankzegging.

Zondagnamiddag 5 uur: Een doopdienst werd gehouden waarin vijf zielen tot de Kerk toetraden.

Zondagavond 7 uur: Deze bijeenkomst ving aan met het zingen van lied No. 48: „De Geest Gods”, waarna broeder F. H. Jacobs van Den Haag voorging in het gebed. Het Rotterdamsche zangkoor zong het lied: „De wederkomst van Christus” en Ouderlingen Gerard J. Klomp, president van het Utrechtsche district, met het onderwerp: „Hoe staat het Evangelie tegenover het maatschappelijke leven”, en Kenneth J. Draayer, met het onderwerp: „Hoe staat het Evangelie tegenover het eeuwige leven”, waren de eerste sprekers. Een meisjes dubbel trio van Rotterdam zong „Memories” en Zuster Tine Hartman-Spaans, Presidente van de J.V.O.O.V. der Zending was de volgende spreekster. Ouderling John G. de Gooyer,

Opziener van de Zondagsscholen en J.M.O.O.V. der Zending voerde hierna het woord, en het Rotterdamsche koor zong „De overwinning verzekerd”. President Kooyman was de laatste spreker. Enkele punten van het besprokene samenvattend, wees hij op verschillende godsdienstige plichten. Het slotlied was „Boodschappers van Glorie”, gezongen door het Rotterdamsche zangkoor. Br. Leendert Barendregt van Overmaas dankte.

Maandagmorgen: Een korte zendelingenbijeenkomst werd gehouden ter bespreking van verschillende problemen die overgebleven waren van de Zaterdag-bijeenkomst.

De opkomst was groot in al de bijeenkomsten. In de avonddienst was èn de zaal èn het podium letterlijk volgepakt. De zang, het spreken, de geest die er heerschte, alles was een bezieling.

Clyde Biddulph, Secr.

ZONDAGSSCHOOLWERK : EVANGELIELEER-KLAS.

Hieronder volgen aanwijzingen voor de eerstkomende weken :

- 13 November *Overtreding en de val* (bl. 43, punten 1 tot 7).
 20 November *'s Menschen verantwoordelijkheid* (bl. 45, punten 8, 9 en 10).
 27 November *Zonde* (bl. 47, punten 11, 12 en 13).
 4 December *Straf voor zonde* (bl. 48, punten 14 en 15).
 11 December *De duur der straf* (bl. 49, punten 16, 17 en 18).
 18 December *Satan* (bl. 51, punten 19 en 20).
 25 December *Onze eerste ouders in Eden* (bl. 52, punt 21) en *De Verzoeking* (bl. 53, punten 22 en 23).
 26 December **Kerstprogramma.**
 1 Januari *De Boom des Levens* (bl. 54, punten 24, 25 en 26).
 8 Januari *Het onmiddellijk gevolg van den val* (bl. 55, punt 27) en *In de Verzoening was voorzien* (punt 28).
 15 Januari *De val kwam niet bij toeval* (bl. 56, punten 29, 30, 31 en 32).

Men raadplege tevens de Aanteekeningen.

GENEALOGISCHE LESSEN.

Wij zien ons verplicht, de genealogische lessen : „De Weg tot Volmaking”, tot het volgend nummer te laten liggen. Den klassen wordt beleefd verzocht, zich tot dien tijd te behelpen met wat wij vroeger afdrukten, zoo noodig wat meer aandacht te wijden aan het praktische naspeuringswerk.

De klassen gelieven ook te lezen wat wij in dit en het volgend nummer te zeggen hebben over een pas verschenen Gedenkboek.

ZENDINGSNIEUWS.

Ontslagen.

Ouderlingen Don Fred Smith, laatstelijk werkzaam te Overmaas als senior-ouderling, Johannes van Katwijk Jr., wiens laatste standplaats te Alkmaar was, en Opal K. Hammond, voor het laatst werkzaam te Den Haag, zijn eervol ontslagen van hun zendingsarbeid hier te lande. Zij zijn op 17 October van Rotterdam vertrokken naar Le Havre, Frankrijk, waar zij sloop gingen, den 20sten October, op het S.S. Manhattan van de Vereenigde Staten Lijn.

Tot onzen spijt hebben wij geen kiekje van broeder Hammond.

EEN GEDENKBOEK.

Het hoofdkantoor heeft van den drukker ontvangen een zending gedenkboeken, d.w.z. blanco boeken in een degelijk omslag, waarin ieder lid der Kerk een familiegeschiedenis kan boekstaven, persoonlijke wetenswaardigheden vastleggen, stamboomlijsten en één-gezinsgroeplijsten bewaren; kortom allerlei interessante gegevens verzamelen, voor hem of haar en voor het nageslacht van groot gewicht.

In ons volgend nummer zullen wij hierover meer te zeggen hebben. Nu reeds kunnen wij mededeelen, dat de boeken slechts 25 cent kosten waar men ze van de zendelingen betreft. Bij franco toezending over de post, zijn wij verplicht de porto in rekening te brengen.

INHOUD.

Plaatselijke Kerkleden als zendingen	321	Naar Praag en terug	329
Joseph Smith — één eerlijk waarheidsgetuige.	323	Rotterdamsche Conferentie. . .	333
Utrechtsche Conferentie	327	Zondagsschoolwerk: Evangelie-leer-klas.	335
Geen verontschuldiging	327	Genealogische lessen	335
Priesterschapslessen	328	Zendingsnieuws.	336
		Een Gedenkboek	336

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 16 B, Rotterdam. — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending

Abonnementsprijs per jaar: Nederland f3.—, Buitenland f4.—.

Afzonderlijke nummers 15 cent.